

fS-Sappih (3379)

Sappihappopitoisuuden nousu aterian jälkeen on selvästi havaittavissa pari tuntia aterian jälkeen. Suosittelemme paastonäytettä. Näytettä ei tule ottaa Ursodeoksikoolihappolääkityksellä (Adursal) olevilta potilailta.

Indikaatiot Maksan toiminnan häiriöiden osoittaminen, raskaushepatoosin epäily.

Näyte 0.5 ml paastoseerumia tai plasmaa.

Lasten sormenpääverinäytteissä riittää 200 µl seerumia tai plasmaa. Samasta näytemäärästä voidaan tehdä myös muita peruskemian tutkimuksia. Tarvittaessa konsultoi asiantuntijoita.

Jos paastonäyte ei ole mahdollinen, tulee aterian ajankohta merkitä lähetteeseen.

Säilytys ja lähetys Säilytys 2-3 vrk jääkaapissa, pidempiaikainen pakastettuna. Lähetys huoneenlämmössä.

Menetelmä Fotometrinen, kineettinen menetelmä.

Toimitusaika 1-2 työpäivää

Viitearvot Alle 6 µmol/l, raskauden aikana alle 10 µmol/l

Tulkinta Sappihapot muodostuvat maksassa, mistä ne konjugoidaan tauriiniin ja glysiiniin ja eritetään konjugaatteina sappinesteeseen ja suolistoon. Suolistossa tapahtuvan hydrolyysin jälkeen ne imeytyvät takaisin elimistöön (enterohepaattinen kierto). Maksan toimintahäiriöissä sappihappojen siirtyminen maksaan ja erittyminen sappeen vähenee ja niiden pitoisuus seerumissa kohoaa.

Seerumin sappihappojen pitoisuuden nousu viittaa maksan toimintahäiriöön ja nousu on harvinaista muissa kuin maksataudeissa. Kohonneita pitoisuuksia nähdään etenkin raskaushepatoosissa, maksakirroosissa, hepatiiteissa, maksan maligniteeteissa sekä sappitietukoksissa. Raskaushepatoosissa seerumin sappihappopitoisuus edeltää maksan transaminaasien nousua (S-ALAT). S-Sappih pitoisuus kohoaa myös aterian jälkeen (n. 2 tuntia ateriasta), jonka takia suositellaan paastonäytettä.

Huom! Potilailla, jotka saavat ursodeoksikoolihappolääkitystä (Adursal) voidaan nähdä virheellisen korkeita S-Sappih tuloksia, koska käytössä olevat entsyymaattiset määritysmenetelmät mittaavat myös ursodeoksikoolihappoa. Tällöin endogeenisten sappihappojen pitoisuuksia voidaan tutkia luotettavasti vain kromatografisella analyysillä (GC-/GC-MS).

Konsultointi Sairaalakemisti, FT Mikko Helenius
Puh.040 922 5301
mikko.helenius@vita.fi